

Oprošťování
a procvičování tolerance
Slyšel jsem
o oprostění se od světa
a procvičování tolerance;
Neslyšel jsem
o vládnutí světa.
Oprošťování je
ze strachu že lidé,
když je jim překáženo,
poženou svou povahu
za svůj normální stav;
procvičování tolerance
je ze strachu že lidé, když
s nimi nebude jednáno
tolerantně, změní
vlastnosti své povahy.
Když žádný z lidí
nežene svou povahu
za svůj normální stav,
ani nemění její vlastnosti,
je dobrá vláda světa
zajištěna.
Kdysi
Yaova vláda světa
způsobila, že lidé
vypadali radostně;
ale když mají tuto radost
ve své povaze,
je zde chtění její
náležité nerušenosti.
Vláda světa Jiem
naopak způsobila,
že lidé vypadali
úzkostně; ale když
jejich povaha vykazuje
známky úzkosti,
je zde chtění
po náležité spokojenosti.
Chtění nerušenosti
a chtění
spokojenosti jsou
opačné
vlastnostem přirozenosti;
a kde toto převládá,
je nemožné, aby kterýkoliv
člověk či stát
dlouho vytrval.
Jsou lidé
nadmíru radostní?

Yangový element
rozpínavosti je v nich
příliš rozvinut.
Jsou nadmíru
roztrpčeni?
Yinový či opačný element
je příliš rozvinut.
Když ty elementy
v člověku převažují,
je to jakoby čtvero období
nemělo přijít
ve svůj správný čas,
a harmonie
chlada a tepla
nebyla zachována –
nevýstilo by to ve zranění
lidských těl?
Radost člověka
a nespokojenost
jsou nuceny vyvstat tam,
kde by neměly;
jejich pohyby jsou
zcela nejisté;
ztrácejí vládu
nad svými myšlenkami;
zastaví se v půli cesty
a nedokončí,
co začali.
V tomto stavu věci
začíná mít svět
vysoké cíle
a žárlivé nelibosti,
ambiciózní směry
a zuřivá nepřátelství
a pak máme činy,
jako jsou ty bandity
Zhiho, nebo Zenga (Shen)
a Shiho (Qiu).
Kdyby byl nyní svět vzat,
aby odměnil dobré,
nepostačil by,
ani by nebylo možné
s ním potrestat zlé.
Tak svět,
veliký jak je,
nepostačující pro odměny
a potrestání,
od časů třech dynastií
sestupně, nebylo
nic, než spěch

a vzrušení.
Vždy zaměstnání odměnami
a tresty, jaký oddech
lidé měli, aby odpočívali
v instinktech přirozenosti,
kterými jsou
obdařeni?
Navíc, potěšení
z moci zraku
vede k excesům
při studiu
ornamentálních barev;
potěšení z moci
sluchu k excesům
při hledání
požitků zvuku;
potěšení v benevolenci
směřuje k poruše ctnosti,
jak je patřičná přirozenosti;
potěšení ze spravedlnosti
staví člověka do opozice
proti tomu, co je rozumně
správné; potěšení
z provozování ceremonií
prospívá lstivým formám;
potěšení z hudby vede
k prostopášnému nadutému
chování; potěšení
z rozumářství napomáhá
důmyslným machinacím;
potěšení ze znalostí
přispívá k nalézání chyb.
Pokud by všichni lidé
odpočívali v instinktech
své přirozenosti,
udržet či uhasit
těchto osm potěšení
by mohlo být
lhostejnou záležitostí;
ale pokud nebudou
odpočívat v těch instinktech,
pak se těch osm potěšení
začne nedokonale
a nesouměrně rozvíjet
či násilně potlačovat
a svět bude
uvržen do zmatku.
Ale když je lidé
začnou ctít
a toužit po nich,

jak veliký je klam
 praktikovaný ve světě!
 A nejenom, že když
 jejich výkon již jednou
 skončí, nejsou
 s nimi hotovi,
 ale připravují se,
 jako s pústem,
 aby je popsali,
 zdá se, že klečí
 v uctivosti,
 když je uvádějí
 a procházejí skrze ně
 se vzrušením
 hudby a zpěvu;
 a co pak může být
 učiněno k nápravě
 jejich zla?
 Proto vznešený člověk,
 který se cítí
 nucen angažovat se
 ve správě světa
 zjistí, že je pro něj nejlepší
 cestou nedělat nic.
 V té politice
 nic nedělání
 může odpočívat v instinktech
 přirozenosti,
 kterou je obdařen.
 Proto ten,
 kdo bude obstarávat
 vládnutí světu,
 ctíc jej, jako ctí
 svou vlastní osobu,
 může mít tu vládu
 svěřenu,
 a ten, kdo ji bude obstarávat
 milujíc jej, jako miluje
 svou vlastní osobu,
 jí může být pověřen.
 Proto,
 když vznešený člověk
 uchová schopnosti usazené
 ve svých pěti vnitřnostech
 nepoužity a neukazuje
 své síly
 vidění a slyšení,
 zatímco je bez pohybu
 jako představitel mrtvých,
 jeho vystupování podobné

dračímu bude spatřeno;
 je zcela tichý,
 hřmění jeho slov se bude
 rozléhat; zatímco jeho
 pohyby jsou neviděny,
 jako ty ducha,
 všechny nebeské vlivy
 je budou následovat;
 zatímco je tak bezstarostný
 a nic nedělá,
 jeho dobrý vliv
 přiláká a shromáždí
 všechny věci okolo něj:
 jaký volný čas má, aby
 udělal cokoli víc
 pro vládu světu?
 Cui Ji se zeptal Lao Dana,
 říkajíc, „Pokud
 nevládneš světu,
 jak můžeš učinit
 lidské mysli dobrými?“
 Odpověď zněla,
 „Dávej pozor
 jak se vměšuješ
 a rušíš lidskou mysl.
 Mysli, pokud je postrkována,
 bude deprimovaná;
 pokud je jí pomozeno vpřed,
 stane se povýšenou.
 Tu povýšená,
 tu deprimovaná,
 tady se jeví
 jako vězeň a támhle
 jako zlostné běsnění.
 V jednu chvíli se stává
 poddajnou a jemnou,
 vzdávající se tomu,
 co je tvrdé a silné;
 v jinou je ostrá
 jako nejostřejší cíp,
 vhodná k vyřezávání nebo
 tesání kamene či nefritu.
 Nyní je horká
 jako žhnoucí oheň
 a náhle je chladná jako led.
 Je tak hbitá, že zatímco
 se někdo shýbá
 a zvedá svoji hlavu,
 ona dvakrát vystrčí
 svoji konejšivou ruku

za čtvero moří.
 Odpočívající, je klidná
 jako velká hlubina;
 pohybující se, je jako jedno
 z těl na obloze; ve své
 rozhodné povznesenosti
 odmítá být spoutána –
 taková je mysl člověka!“
 Huang-Di byl na trůně
 po devatenáct let,
 a jeho nařízení
 byla vykonávána
 po celém království,
 když uslyšel,
 že Guang Cheng-zi
 žije na úpatí Kong-tongu
 a šel jej navštívit.
 „Slyšel jsem,“ řekl,
 „že vy, pane,
 jste dobře obeznámen
 s dokonalým Daem.
 Troufám si zeptat se vás,
 co je v něm podstatného.
 Přeji si vzít
 ty nejjemnější vlivy
 nebe a země a pomoci
 s nimi růstu
 pěti obilovin
 pro lepší výživu lidí.
 Také si přeji
 směřovat působení
 Yinu a Yangu, abych
 zajistil pohodlí
 všech živých bytostí.
 Jak mám postupovat, abych
 dosáhl těch věcí?“
 Guang Cheng-zi odpověděl,
 „To, na co se chceš zeptat,
 je původní substance
 všech věcí;
 to, nad čím
 chceš mít kontrolu,
 je ta substance, jak byla
 roztržena a rozdělena.
 Podle tvé vlády světu
 by výpary mračen
 sestoupily v dešti dřívě,
 než se shromáždily;
 rostliny a stromy
 by shodily své listy

dříve, než by zežloutly;
a světlo slunce a měsíce
by spěchalo k zániku.
Máš mysl lichotníka
s jeho líbivými slovy
– nehodí se, abych ti
sdělil dokonalé Dao.“
Huang-Di se stáhnul,
vzdal se vlády
nad královstvím,
postavil si
odloučené obydlí,
rozložil v něm rohož
z bílé trávy,
přebýval tam nezaměstnan
po tři měsíce
a poté šel
znovu rozmlouvat
s poustevníkem.
Guang Cheng-zi
tehdy ležel
s hlavou směrem na jih.
Huang-Di s vzezřením
poniženě uctivého podřízení
šel vpřed po svých kolenou,
dvakrát se poklonil
s tváří k zemi
a zeptal se jej, říkajíc,
„Slyšel jsem že vy, pane,
jste dobře obeznámen
s dokonalým Daem –
Troufám si zeptat se,
jak bych měl vládnout
svému tělu, aby vydrželo
po dlouhý čas.“
Guang Cheng-zi
spěšně povstal a řekl,
„Dobrá otázka!
Pojď a já ti sdělím
dokonalé Dao.
Jeho esence je obklopena
nejhlubší záhadností;
jeho nejvyšší dosah
je v temnotě a tichu.
Není tam nic k vidění;
nic ke slyšení.
Když drží ducha
ve svých pažích v klidu,
pak se jeho
tělesná forma

stane správnou.
Musíš být klidný;
musíš být čistý;
nepodřizovat své tělo
dřině, nevzrušovat
svou vitální sílu -
pak můžeš žít dlouho.
Když tvé oči nic neuvidí,
tvé uši nic neuslyší
a tvá mysl nebude
nic vědět,
tvůj duch bude udržovat
tvé tělo a tělo
bude žít dlouho.
Starej se o to,
co je v tobě,
zavři cesty,
které tě spojují
s vnějším –
mnoho vědění
je zhoubné.
Vyjdu s tebou
na úpatí
Veliké skvělosti,
kde přijdeme
ke zdroji světlého
a rozšiřujícího elementu;
Vejdu s tebou
do brány
Hluboké tajemnosti,
kde přijdeme
ke zdroji temného
a potlačujícího elementu.
Nebe a země mají
své správce;
tam mají Yin a Yang
své prameny.
Starej se o své tělo
a udržuj je a všechny věci
sami od sebe
mu dají sílu.
Já udržuji původní
jednotu těchto elementů
a spočívám v jejich
harmonii.
Tímto způsobem
jsem se zušlechťoval
po jeden tisíc
a dvě stě let a má
tělesná forma nepodstoupila

žádný rozklad.“
Huang-Di se dvakrát
hluboce uklonil s hlavou
k zemi a řekl,
„V Guang Cheng-zi
máme příklad toho,
co je zváno Nebem.“
Ten druhý řekl, „Pojď
a já ti řeknu:
Dokonalé Dao je něco
nevyčerpatelného
a přesto si všichni lidé
myslí, že má konec;
je to něco nezbadatelného,
a přesto si všichni lidé
myslí, že jeho krajní
limit může být dosažen.
Ten, kdo dosahuje k mému
Da, pokud je ve vysoké
pozici, bude jedním
z majestátních
a v nízké pozici,
bude králem.
Ten, kdo selže
v jeho dosažení,
ve svém nejvyšším
dosažení uvidí světlo,
ale sestoupí
a bude ze Země.
Nyní jsou všechny věci
vytvářeny ze Země
a navracejí se do Země.
Proto tě opustím
a vejdu do brány
Nekončícího, abych si
užíval sebe sama v polích
Neomezitelného.
Spojím své světlo se světlem
slunce a měsíce
a budu trvat dokud
bude trvat Nebe a Země.
Pokud lidé souhlasí
s mými názory,
nebudu si toho vědom;
pokud se od nich
drží daleko,
nebudu si toho vědom;
mohou všichni zemřít
a já budu trvat sám!“
Yun Jiang

toulající se na východ
když procházel okolo
lehké potyčky,
najednou narazil
na Hong Manga,
který bloudil okolo,
poskakoval jako pták.
Užaslý tím pohledem,
Yun Jiang
stál uctivě
a řekl druhému,
„Ctihodný pane,
kdo jsi? A proč
to děláš?“
Hong Mang pokračoval
v poskakování jako pták,
ale odpověděl,
„Užívám si sebe sama.“
Yun Jiang řekl, „Rád
bych ti položil otázku.“
Hong Mang
zvednul hlavu,
podíval se na cizince
a řekl, „Pooh!“
Avšak Yun Jiang
pokračoval,
„Dech Nebe
je mimo harmonii;
dech Země
je spoutaný;
šest elementálních vlivů
nejedná ve shodě;
čtvero období
nesleduje svůj
správný čas.
Nyní si přeji
spojit dohromady
esenciální kvality
těch šesti vlivů,
abych vyživil
všechny živé věci –
jak toho mám dosáhnout?“
Hong Mang skákal kolem
a zatřásl hlavou,
říkajíc, „Já nevím;
Já nevím!“
Yun Jiang nemohl
pokračovat ve své otázce;
ale o tři roky později,
když (znovu) putoval

na východ,
přitom jak procházel
divočinou Sungu,
narazil
na Hong Manga.
Potěšen ze
znovu-setkání
k němu spěchal
a řekl,
„Zapomněl jsi na mě,
ó Nebe?
Zapomněl jsi na mě,
ó Nebe?“
Zároveň
se dvakrát poklonil
s hlavou k zemi,
přejíc si obdržet
instrukce.
Hong Mang řekl,
„Potulujíc se lhotejně
kolem, nevím, co hledám;
unášen
divokým popudem,
nevím,
kam jdu.
Toulám se kolem
zvláštním způsobem,
který jsi viděl
a vidím, že nic se neděje
bez metody a pořádku –
co víc bych měl znát?“